Raadsmemo

Aan	:	**Gemeenteraad Vlieland**
Datum	:	**31 maart 2023**
Afzender	:	**Het college van burgemeester en wethouders**
Onderwerp	:	**Voortgang verkenning van de mogelijkheden voor een gepersonaliseerd systeem van heffing en inning van toeristenbelasting**

Inleiding

In deze memo informeren wij u over de voortgang van het project wijze van heffing en inning toeristenbelasting voor de gemeenten Terschelling en Vlieland. We informeren u over de stand van zaken en de geplande stappen in de verkenning naar de mogelijkheden, en wanneer u welke informatie van ons kunt verwachten om een gewogen besluit te nemen

Aanleiding

Gemeente Vlieland heeft in het raadsakkoord 2022-2026 opgenomen de ingezette verkenning naar de nieuwe wijze van inning toeristenbelasting door te willen zetten in samenwerking met gemeente Terschelling en rederij Doeksen.

Toelichting

De herziening betreft een omslag van heffen bij logiesverstrekkers naar een gepersonaliseerd systeem, waarbij bezoekers zelf verantwoordelijk zijn voor het betalen van de toeristenbelasting. De belangrijkste reden voor deze omslag is het toepassen van het profijtbeginsel: de gebruikers van de voorzieningen betalen zelf rechtstreeks hun verschuldigde belasting aan de gemeente.

Daarnaast zijn er andere argumenten die pleiten voor een systeem waarbij de toeristenbelasting rechtstreeks wordt geïnd. Enerzijds biedt dit de mogelijkheid om beter en eerder inzicht te hebben in het werkelijke aantal overnachtingen. Anderzijds kunnen de gemeenten hierbij eerder beschikken over het geld en bovendien zijn discussies over het forfait niet langer nodig.

Om vast te stellen wat nodig is om een dergelijk systeem te realiseren, zijn afgelopen jaren meerdere verkenningen naar de mogelijkheden en businesscase gedaan. Dit heeft geleid tot een besluit om de volgende stap te zetten in de verdere uitvoering van het project. Allereerst om duidelijkheid te verschaffen over de mogelijkheden, verwachte kosten en randvoorwaarden in de vorm van een voorstel en indien daarop positief wordt besloten ook uiteindelijk de aanbesteding en implementatie van het systeem.

Norderney
Op 24 en 25 november 2022 heeft een delegatie van de gemeenten Terschelling en Vlieland, waaronder raadsleden, het Duitse Waddeneiland Norderney bezocht. Hier is gekeken naar de werking van het systeem van de Norderneycard. Norderney heft de toeristenbelasting rechtstreeks bij de toerist via deze, zowel fysieke als digitale, kaart. De uitvoering hiervan is ondergebracht bij 'Staatsbad Norderney GmbH (SBN)', de officiële toeristische organisatie van Norderney. Met de card kan ook gebruik gemaakt worden van het openbaar vervoer; kunnen kortingen verkregen worden op entree van faciliteiten in beheer van de GmBH en het biedt bedrijven de gelegenheid aanbiedingen en kortingsacties te promoten.

De geluiden van de delegatie na het bezoek waren overwegend positief, maar er zijn ook nog wel enkele kanttekeningen. Uiteraard zijn er verschillen met het toerisme en de organisatie daarvan tussen Norderney en Terschelling en Vlieland, maar tegelijkertijd laat de Norderneycard mogelijkheden zien die eventueel toegepast kunnen worden in een vergelijkbaar systeem op onze eilanden. Dit wordt nader onderzocht door het projectteam. Om te leren van de ervaringen daar is er contact met de betrokkenen op Norderney, en wordt in het voorjaar van 2023 een vervolgbezoek aan Norderney met rederij Doeksen en een delegatie vanuit het Recreatieplatform Terschelling en Toeristisch platform Vlieland gepland. In dat vervolgbezoek wordt ingegaan op wat de Norderneycard betekent voor de rederij en de toeristische sector. Daarnaast wordt dieper verkend hoe de techniek hierachter geregeld is, hoe de businesscase eruit ziet en wat dit betekent voor de verordeningen en handhaving.

Mocht u nog vragen willen meegeven aan de betrokkenen op Norderney of aandachtspunten willen meegeven aan het projectteam dan vernemen wij dat graag.

Aanpak
Het doel is om de mogelijkheden voor een nieuw gepersonaliseerd systeem voor de inning en heffing van de toeristenbelasting verder te verkennen om een gewogen besluit te kunnen nemen. Het middel – fysieke pas, applicatie, online betaling, betaalautomaat etc. – is hierbij ondergeschikt aan het doel. In de eerdere verkenningen zijn de mogelijkheden voor een systeem onderzocht waarbij naast de heffing en inning van de toeristenbelasting andere functionaliteiten toegevoegd kunnen worden, zoals loyaliteitsprogramma's, kortingen bij ondernemers, toeristische info.

In deze fase wordt echter eerst gefocust op de ontwikkeling van een systeem gericht op de heffing en inning van de toeristenbelasting, waarbij er sprake moet zijn van een groeimodel om het systeem met deze extra functies in de toekomst eventueel te kunnen uitbreiden.

De projectorganisatie, die daarvoor is opgezet, betreft de stuurgroep met de behandelend wethouders van Terschelling en Vlieland en de afstemming met Rederij Doeksen, een klankbordgroep met een vertegenwoordiging van het Recreatieplatform Terschelling en Toeristisch platform Vlieland; en een projectteam o.l.v. de projectleider met een ambtelijke vertegenwoordiging vanuit financiën/belastingen en toeristisch beleid van beide gemeenten.

Om de Raad te voorzien van de juiste informatie die nodig is om nut en noodzaak af te wegen tegen de risico's en kosten wordt een marktconsultatie uitgevoerd.

De marktconsultatie

Om meer inzicht te verkrijgen in de prijs, risico's, technische mogelijkheden en het aanbod vanuit de markt zal in de eerste helft van dit jaar een marktconsultatie uitgevoerd worden. Een marktconsultatie wordt vaak gebruikt bij projecten waarvan de prijs moeilijk in te schatten is. Met deze marktconsultatie raadplegen we de marktpartijen over de technische mogelijkheden van de markt. Om deze goed te kunnen toetsen is externe expertise op het gebied van publieke ICT-projecten ingehuurd.

Aan het raadplegen van de markt zitten nog geen juridische verplichtingen richting de marktpartijen vast. Het doel is om informatie op te halen uit de markt. De resultaten en kennis die we hiermee verkrijgen wordt gebruikt om de gemeenteraden een gewogen besluit te doen nemen om wel of niet door te gaan met de aanbesteding voor de verdere ontwikkeling van het systeem. En om in geval van een besluit tot het aanbesteden van een dergelijk systeem de uitvraag richting de inschrijvers zo goed mogelijk te formuleren.

Financiën

De begrote proceskosten voor de periode 2023 t/m 2024 zijn als volgt verdeeld:

Kosten	**Periode**	**Bedrag**
Projectleiding (gem. 8u. p/w)	2023 t/m maart 2024	€ 67.500
Advisering marktconsultatie	Jan t/m juni 2023	€ 10.000
Advisering aanbesteding	Okt 2023 t/m jan 2024	€ 12.500
Reis- en verblijfkosten i.v.m. vervolgbezoek Norderney	April 2023	€ 5.000
Totaal		**€ 95.000**
Dekking Terschelling		€ 50.000
Dekking Vlieland*		**€ 50.000**

*Dit zal verwerkt worden in de eerstvolgende begrotingswijziging.

Met betrekking tot 2023 bedragen de huidige uitgaven t/m maart ca € 16.000.

Raadsbesluit
De verkregen informatie van de marktconsultatie moet leiden tot een finale afweging van de gemeenteraden om wel of niet over te gaan tot de verdere ontwikkeling en uiteindelijk aanbesteding van het systeem. Onderdeel van dit besluit is:

- Inzicht in de technische mogelijkheden vanuit de markt en daarmee meer inzicht in hoe het systeem eruit zal gaan zien.
- Een investeringsvoorstel op basis van een uitgewerkte businesscase welke de ontwikkel- en implementatiekosten van het systeem beschrijft alsook de vaste beheerskosten waaronder personele inzet.
- Een risicoparagraaf waarin de risico's en kansen worden beschreven.
- Een planning met daarin de doorlooptijd van de ontwikkeling en implementatie van het systeem.
- Inzicht in mogelijke alternatieven.
- In de huidige verordeningen zijn diverse uitzonderingen opgenomen op het moeten betalen van toeristenbelasting, zoals het bezoeken van familie of een uitvaart. In de marktconsultatie wordt verkend hoe uitzonderingen op de toeristenbelasting uitgevoerd kunnen worden. Mogelijk leidt dit tot een advies voor het aanpassen van de huidige uitzonderingen. Dit zal dan aan de gemeenteraden voorgelegd worden.
- Het besluit tot het starten van een Europese aanbesteding voor het systeem en de inzet van een adviesbureau ter ondersteuning daarbij.
-

Planning

Voorjaar 2023	Vervolgbezoek Norderney
Februari - juni 2023	Uitvoeren marktconsultatie
September / oktober 2023	Raadbesluit met finale afweging, waaronder investeringsvoorstel